

ČITATELJI! Prosimo, pogledajte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebuje list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

Líst slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y. under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 97 — Štev. 97

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, MONDAY, MAY 18, 1942 — PONEDELJEK, 18. MAJA, 1942

VOLUME L — LETNIK L

VELIKI BOJI ZA HARKOV

Kako se je Corregidor podal Japoncem

Radio Tokio, kakor poroča Associated Press, je predajo Corregidorja opisal naslednje:

RUSI SE VEDNO PRODIRAJO PROTI HARKOVU IN MOČAN ODDELEK JE ŽE PUSTIL HARKOV ZA SEBOJ TER PRODRL V SMERI PROTI KRASNogradu. — RADIO BERLIN POROČA, DA SO SE RUSKE PADALNE ČETE IZKRALE ZA NEMŠKO ČRTO NA KERČU IN NAPADLE NEMCE OD ZADEJ.

Poročilo ruskega vrhovnega poveljstva, ki je bilo izdano opolnoči, pravi, da se vroči boji na Kreču nadaljujejo. Rуска častniška agentura poroča, da je posadka izpadla iz obleganega Sebastopola, napadla Nemce in jim prizadela velike izgube.

Posebno rusko poročilo naznanja, da je bilo v sedanjih bojih za Harkov ubitih 12.000 Nemcev in da je rdeča armada na nekem kraju napredovala 37 milj in zavzela 300 obljundenih krajev.

Rusi zelo pritiskajo proti Krasnogradu, jugozapadno od Harkova. Krasnograd se nahaja na polpoti med Poltavo in Lozovajo in se v njem Harkov - Dnjeprpetrovsk železnica sreča z glavno črto Poltava-Kijev.

Na fronti pri Harkovu je bila že poslana ena izmed štirih nemških rezervnih zračnih skupin in nemški tanki so bili vrženi v vrzeli, ki so jih Rusi prebili v utrjeni črti. Nemci skušajo posebno s tanki vstaviti prodirajoče Ruse, toda strmovniki, ki pogosto letajo samo do 100-100 čevljev nad zemljo bombardirajo tanke in vojske.

Rusi poročajo, da se Nemci trdovratno branijo, da pa Rusov nikakor ne morejo zadržati. Na nekaterih krajih je bil nemški odpor popolnoma zlomljen, na nekaterih krajih pa so divje bežali.

Po vojnih ujetnikih je razvidno, da nemški vojak ni več kot je bil. Na fronti so bili poslani le malo izvežbani vojniki in med njimi jih je mnogo starih komaj 17 let. Sedaj je tudi na fronti 113. rezervna infanterijska divizija, ki je bila doslej v Jugoslaviji.

Vojni ujetniki tudi pripovedujejo, da Nemci težko dobe ojačenja na fronti in sicer zaradi tega, ker so eeste vsled zadnjega deževja v zelo slabem stanju. Nemci pa tudi priznavajo, da je Nemece silovita moč ruskih aeroplanov in artilerije presenetila. Najbolj pa se Nemci čudijo velikanskim ruskim tankom, ki bolj izgledajo kot "bojne ladje" in jim Rusi pravijo "vorošilov" po vojnem komisarju maršalu Klementiju Vorošilovu. Rusi pa imajo tudi veliko število ameriških tankov s tremi topovskimi stolpi.

Ruske napade navadno vodijo že dobro izvežbani veterani. Včerajšnja poročila tudi prvič omenjajo v tej ofenzivi kavalerijo. Utrdbe, ki so jih zgradili Nemci, so sicer zelo nevarne za konje, toda Rusi najprej s tanki razbi lejo utrdbne, nato pa vdarijo skozi vrzel, z njimi pa dirje tudi kavalerija. Kozaki poskačejo s konj ter pomagajo tankom razbijati drugo obrambno črto. Kozaki imajo se daj poleg dolge sablje tudi kratke avtomatične puške.

Na fronti okoli Harkova so poulični boji po posameznih trgih in mestih na dnevnem redu.

Nemci napadajo v skupinah po 30 do 40 tankov. Toda novi ruski protizračni topovi razbijejo še tako močan oklep tanka.

Odkar so se pričeli boji v torek prejšnjega tedna, je bilo pri Harkovu ubitih 12.000 Nemcev. Rusi so tudi dobili velike zaloge vojnega materijala. Uničenih je bilo najmanj 400 nemških tankov.

Zivljenje na Hrvatskem

Nek zelo pomemben hrvatski politik, ki je pobegnil iz Hrvatske ter je moral iti čez 16 meja z ženo in hčerjo, je slednjič prišel v London, kjer je rekel, da je pod nemško nadvlado v evropskih deželah človeško življenje ravno tako poceni kot ničredni inflacijski denar.

"Nemci se ne zmenijo, koliko tisoč ljudi je pobitih v vaskih državah," je rekel. — "Pa čudno, tudi zaznamovane žrtve in tudi oni, ki so ostali pri življenju se za to več ne zmenijo."

"Ako ljudje slišijo ra-ta-ta strojnih pušk izven mesta, se drže, kot ne bi slišali. Ako je to ali ono minuto bilo vstreljenih 10 ali 100 ljudi, to niti ne pride v njihove misli. Ako narodnjaki izdelujejo načrt za umor kaknega nemškega ali ustaškega častnika ali uradnika, tedaj je njihova zadnja misel, kako bi mogli uiti smrti. Za to se sploh ne zmenijo."

BROWDER IZPUŠČEN IZ ZAPORA

Predsednik Roosevelt je s posebnim odlokom odprl vrata jetnišnice Earlu Browderju, bivšemu generalnemu tajniku komunistične stranke v Združenih državah, ki je bil obsojen na 4 leta zapora zaradi napačnega potnega lista.

Browder je odsedel 14 mesecev svoje kazni v zvezni kaznilnici v Atlanti. Ga., kamor je bil pripeljan 27. marca, 1941.

Predsednik Roosevelt oprostitev utemeljuje s tem, da je Browder zaradi kršitve postavke o napačnih potnih listih predsedel v ječi dlje časa, kot pa je za tak pregrešek običajno.

"Na podlagi te pomilosti-ve," pravi predsednik v svojem odloku, "bo Browder izpuščen iz ječe, ko bo vse potrebno urejeno."

"Predsednik je mnenja," pravi odlok, "da je načelu pravice glede pokorščine s svojostavne kazni dovolj zadostil in da bo to pomilostenje, ki prihaja ob času, ko bi bil opravičen do parole, pomagalo k narodni edinosti in bo potolažilo vsak občutek, ki je mogoče v mislih nekaterih, da je bila dolga Browderjeva obsodba naložena kot kazen zaradi njegovih političnih nazorov."

Earl Browder je včeraj dopel v Newark, N. J. Mnogo ljudi, ga je pričakovalo na Pensilvanski postaji v mestu New Yorku. Browder pa je izstopil iz vlaka v Newarku in se sedaj nahaja pri svojih prijateljih.

Zdravniki bodo poklicani

Nek častnik naborne komisije je rekel, da bodo v bližnji bodočnosti vpoklicani najbolj zdravi zdravniki in starosti izpod 45 let.

V armadi je sedaj okoli 16 tisoč zdravnikov, do konca leta pa mora biti to število podvojeno.

Nemci dospeli v Lizbono

Včeraj je švedski parnik Drottningholm v Lizbono pripeljal 300 nemških diplomatov in državljanov iz Združenih držav. Ko je parnik došel v Lizbono, so Nemci prosili kapitana, da bi jim dovolil še en dan ostati na parniku, češ, da si v hotelih niso preskrbeli prostorov.

Ker pa je bilo častnikom Drottningholma povedano, da je za nje dovolj prostora v hotelih v mestu in okolici, so jim bili pripravljene dati brezplačno kosilo, samo da do 10 dopoldne odidejo s parnika. Ob 9 so zopet prosili, ako smejo še en dan ostati, toda kapitan jim je prošnjo zavrnil, nakar so pričeli glasno godrnjati, češ, da z njimi slabo ravnaajo.

Kapitan je Nemcem dal eno uro časa, da zapuste parnik. Rekel jim je, da so mornarji na voznji čez Atlantik delali po 16 ur na dan in so vsled tega utrujeni. Kabine in krov je treba očistiti in pripraviti za Amerikance iz Nemčije in Italije, da se s parnikom odpeljejo v četrtek ali petek.

Celo noč in včeraj dopoldne so mornarji skladali prtljago, katere je bilo 12.000 kosov. Nek nemški diplomat in njegova žena sta imela 224 kosov prtljage.

Poročilo, ki je bilo izdano sinoči, pravi, da so se nemški in italijanski diplomati s posebnim vlakom odpeljali v Nemčijo in Italijo.

Odredbe za nemške matere

Za Materni dan, ki so ga v Nemčiji obhajali včeraj, je bil izdan poseben razglas glede zdravja in družabnega staleža žena v blagoslovljenem stanu.

Za žene, ki pričakujejo porod, bo v zdravstvenemu oziru kar najboljše preskrbljeno in ravno tako tudi v finančnem oziru. Ako delajo, bodo dobile 6 tednov počitnice pred porodom in po porodu s polno plačo. Gospodarji ne smejo odloviti žene v blagoslovljenem stanu ter od nje ne smejo zahtevati težkega dela, ki bi moglo škodovati njenemu zdravju tekom nosečnosti.

Ako mora mati med delom dojití svojega otroka, tedaj sta ji dovoljena dva odmora po 45 minut.

Andrew Turkman iz Clevelanda, član glasbene skupine na letališču v Floridi

V Dale Mabry Field, Tallahassee, Fla., kjer je kot Public Relations Officer Lieut. Frank Sakser, je bil izvoljen Priv. Andrew Turkman kot član Dale Mabry Revellier, katere organizacija je bila pred kratkim ustanovljena v namenu, da prireja glasbene programe in dramatične predstave v vojaškem taborišču in po radio.

To skupino vodi Mary Hay, ki je prišla do svoje slave na odrih v New Yorku, Londonu, Parizu, Budimpešti in na Dunaju.

Predno je v februarju 1942 Turkman stopil v Air Corps, je bil zelo delaven pri slovenskih društvih v Clevelandu ter je bil tudi član pevskega društva "Zarja".

ITALJANI SO BREZBRIŽNI

Neko odličan italijanski begunec, ki je na poti v Južno Ameriko in je prišel v Lizbono, pripoveduje, da je italijanski narod, kar se tiče vojne, popolnoma brezbrizen. Italijanski narod vedno bolj sovraži Nemce, posebno pa še po severni Italiji.

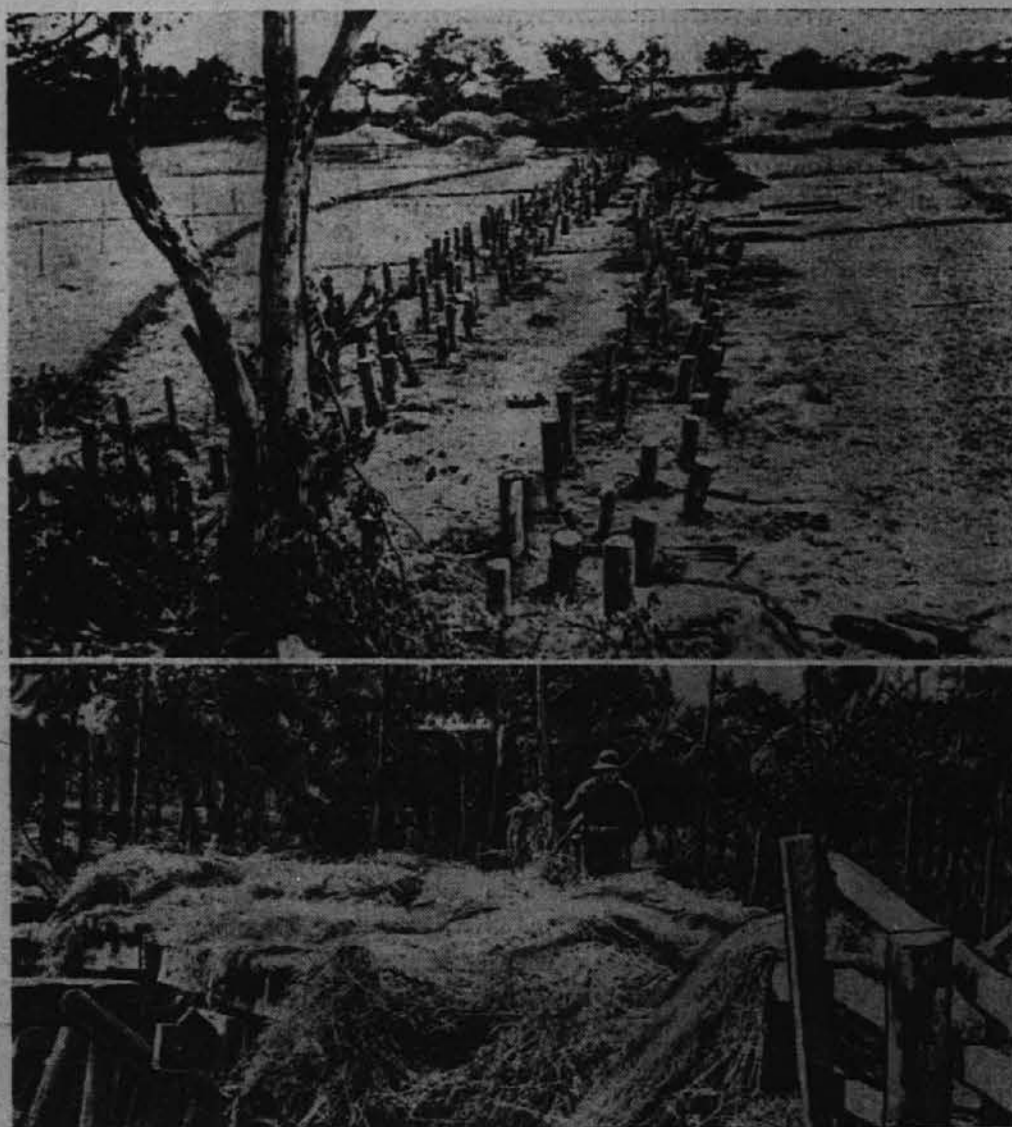
Ko so nekega dne raznašalci časopisov vpili in oznanjevali nek manjši italijanski napredek v Libiji, so ljudje dvignali roke nad glavo, se priklanjali in govorili: "Sole, sasso, sabia." — "Sonce, kamen, pesek."

Italijanski narod ničesar bolj željno ne pričakuje, kot mir.

Mussolini igra vlogo gledališkega igralca, ki bi že davno izginil iz gledališkega odra brez nemške pomoči. Mussolini je svojo politično vlogo doigrati in ostane na svojem mestu samo zato, ker zanj ni pravega naslednika.

Po celi Italiji primanjkuje živeča. Makaroni, ki so bili vedno v izobilju, veljajo zdaj za raskošnost. Skoro edino meso v Italiji je zajčje. V skrajno ostri zimski je posezlo mnogo sadnega drevja in trte.

IZ BOJEV NA BATAANU

Gorenja slika kaže ovire proti tankom, vsled česar je bilo japonsko prodiranje na Bataanu precej ovirano. Dolenja slika pa kaže kupe slame na nekem mostu, katero so zažgali, kadar se je bližal sovražnik.

